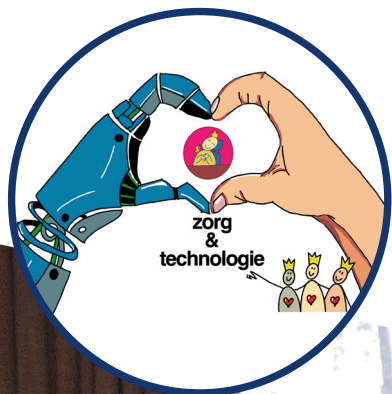

Zorg & Technologie

Visio

Kennis delen omtrent
Zorg & Technologie

5

VisioLab onderzoeken &
Visio Foundation projecten

12

Succesverhalen

16

Leuke apps voor cliënten

23

Dit magazine
is geschreven
vanuit Wonen &
Dagbesteding

Landelijke
editie

Inhoud

■ Tip: het Sprekend boek	2
■ Inleiding door Paul en Ingen	3
■ Werkgroep Zorg & Technologie Noord	4
■ Werkgroep Zorg & Technologie Zuid	4
■ DigiDoen Vries	4
■ Landelijk kennis delen omtrent Zorg & Technologie	5
■ Week van de Technologie	5
■ Opleiding Zorg en Technologie bij NHL Stenden	6
■ Kort nieuws	6
■ Catalogus producten	8
■ VisioLab onderzoeken & Visio Foundation projecten	12
■ Succesverhalen...	16
■ Pilot Slim incontinentiemateriaal	20
■ Vroegtijdig stress signaleren met Hume (de slimme sok)	20
■ Inspiratieboxen zorgtechnologie	21
■ Bewegen In Muziek (BIM) ter ontspanning tijdens tandartsbehandeling	21
■ Spraakgestuurd rapporteren met "Hey ECD"	22
■ De Webbox als hulpmiddel voor cliënten	22
■ Onze digicoaches zijn er voor jou	23
■ Leuke apps voor cliënten	23
■ Puzzelen maar	24
■ Colofon	24

**Slimme technologie
maakt meedoen mogelijk!**

Tip: het Sprekend boek

Visio heeft een abonnement bij het Sprekend boek. Dit is een website waarop boeken worden voorgelezen. Het is een website, maar je kunt deze als app op je bureaublad van je laptop of op de iPad zetten.

Interesse?

Visio medewerkers kunnen het wachtwoord opvragen digidoen@visio.org. Hier kun je ook terecht voor vragen over het Sprekend boek of andere zaken op het gebied van technologie voor cliënten. ■

Inleiding door Paul en Ingen

We zien dat technologie een belangrijke bijdrage levert aan het vergroten van de zelfredzaamheid van cliënten met een visuele en verstandelijke beperking. Er zijn een aantal mooie voorbeelden te noemen waar hulpmiddelen ervoor zorgen dat cliënten mee kunnen doen, kunnen ontspannen of hun vrije tijd zelf in kunnen vullen. Denk bijvoorbeeld aan een eetrobot die ervoor zorgt dat iemand zelfstandig kan eten. Een muzikspeler waarmee een cliënt zelf naar zijn/haar favoriete muziek luistert. Een relaxkussen om tot rust te komen na een dag hard werken. En zo zijn er nog veel meer voorbeelden waarover jullie meer kunnen lezen in dit magazine.

Bovengenoemde voorbeelden dragen vooral bij aan de zelfredzaamheid van mensen en de missie van Visio: meedoen mogelijk maken.

Daarnaast staan we ook voor een aantal belangrijke uitdagingen. We leven in tijden waar de werkdruk hoog is en het tekort aan personeel is een groot probleem. Kan technologie daar een bijdrage aan leveren? We zien al mooie praktijkvoorbeelden. Zo blijkt spraakgestuurd rapporteren bij andere organisaties tijdswinst op te leveren. Een zogenoemde "slimme luier" kan bijdragen aan gerichter verschonen en dus efficiënt omgaan met de tijd die je voor bepaalde zorgtaken hebt. En de inzet van digitaal contact kan ervoor zorgen dat cliënten minder fysieke begeleidingsmomenten nodig hebben. Daar waar we de zelfstandigheid van cliënten kunnen vergroten door gebruik te maken van technologie, geven we de zorgmedewerkers de ruimte om hun tijd zo efficiënt mogelijk te verdelen.

In alle projecten, die worden geïnitieerd op basis van vragen en behoeften vanuit cliënten en begeleiders, hebben cliënten een actieve rol in het bedenken van oplossingen. Oplossingen die vandaag kunnen bijdragen, maar die ook een verschil kunnen maken in de toekomst. We hebben iedereen daarbij hard nodig.

Dit doen we natuurlijk niet alleen. Op de volgende pagina zie je onze collega's in het hele land, aandachtfunctionarissen Cliënt ICT en collega's van het team DigiDoen. ■

Wie zijn Paul en Ingen:

Paul Op het Veld en Ingen Kok en zijn projectleiders Cliënt ICT voor het domein Wonen & Dagbesteding en maken onderdeel uit van het VisioLab. Paul en Ingen zijn adviseurs op het gebied van digitale innovaties.

Werkgroep Zorg & Technologie Noord

De werkgroep bestaat uit verschillende medewerkers en komt maandelijks bijeen. Ze houden zich bezig met het opzetten en uitvoeren van verschillende activiteiten zoals het inrichten van de nieuwe ruimte, aanschaf van nieuwe hulpmiddelen, aanbieden van workshops, het delen van informatie via nieuwsbrieven, et cetera.

Leden

- **Femke Miedema**, aandachtsfunctionaris
Cliënt ICT Wonen & Dagbesteding
- **Indy Bakker**, aandachtsfunctionaris
Cliënt ICT Wonen & Dagbesteding
- **Karina Mol**, aandachtsfunctionaris
Cliënt ICT Wonen & Dagbesteding
- **Leonie Halmingh-Bakker**, cliëntbegeleider
DigiDoen Vries
- **Rudy Heiligers**, cliëntbegeleider DigiDoen Vries
- **Vanny Hoogstra**, contactpersoon regio Hoogeveen
- **Hannah van Leeuwen**, coördinerend cliëntbegeleider
- **Caroline de Ruijter**, manager Wonen & Dagbesteding
- **Arjan Lensen**, manager Wonen & Dagbesteding
- **Ingen Kok**, projectleider
Cliënt ICT Wonen & Dagbesteding
- **Paul Op Het Veld**, projectleider
Cliënt ICT Wonen & Dagbesteding. ■

Werkgroep Zorg & Technologie Zuid

Deze werkgroep bestaat uit verschillende medewerkers en komt ook maandelijks bijeen. De werkgroep houdt zich bezig met technologie voor de bewoners en begeleiders, denk aan het zoeken naar de juiste hulpmiddelen en aan het onderzoeken van nieuwe technologie.

Leden

- **Linda Bakx**, coördinator vrijetijdsbesteding
- **Ingeborg Jacobs**, cliëntbegeleider
Galderseweg 89c
- **Helen van Loenhout**, cliëntbegeleider
het Jagertje
- **Linda van Oevelen**, consulent
VVB Revalidatie & Advies
- **Janey Gevers-Bodar**, aandachtsfunctionaris
Cliënt ICT Wonen & Dagbesteding
- **Caroline Alberts**, secretaresse bij
de Blauwe Kamer
- **Miranda Schets**, manager
Wonen & Dagbesteding
- **Erwin Rijnders**, manager
Wonen & Dagbesteding
- **Ingen Kok**, projectleider
Cliënt ICT Wonen & Dagbesteding
- **Paul Op Het Veld**, projectleider
Cliënt ICT Wonen & Dagbesteding. ■

DigiDoen Vries

Onze beleeflocatie DigiDoen biedt cliënten de mogelijkheid om kennis te maken met en te leren van technologie en is één van de cliëntactiviteiten. Denk aan het werken met een iPad, het fietsen op het Fietslabyrint, spelen met de BelevenisTafel, ontspannen met een relaxkussen, et cetera. Daarnaast ondersteunen we (indirect) de medewerkers door te informeren en kennis over te dragen.

Wat kan wel!

Ben je nieuwsgierig naar de mogelijkheden? Heb je een hulpvraag? Of wil je een afspraak maken voor jouw cliënt, stuur dan een mail naar digidoen@visio.org of kom langs. DigiDoen is ook bereikbaar via **(06) 54 96 44 05**. ■

Kennis delen omtrent Zorg & Technologie

V.l.n.r.: Femke Miedema, Linda van Oevelen, Barbera Wolting, Paul Op het Veld, Sandra Eliassen, Ingeborg Jacobs en Helen van Loenhout. (Op de foto ontbreken Janey Gevers-Bodar, Ingen Kok en Karina Mol)

Naast de landelijk projectleiders Ingen Kok en Paul Op het Veld hebben we in elke regio aandachtsfunctionarissen op het gebied van Zorg & Technologie.. Zij zijn de directe verbinding naar de cliënten en naar alle begeleiders.

Kennis en ervaring uitwisselen

Er wordt op de verschillende locaties met enthousiasme onderzoek gedaan naar nieuwe producten en hulpmiddelen: een slimme luier, kussens om te ontspannen, verschillende spelcomputers, een trilvest, et cetera. Tijdens een onderzoek wordt vooral gekeken of een product geschikt is voor mensen met een visuele en verstandelijke beperking. Is het makkelijk in gebruik? Heeft het meerwaarde?

Een kijkje bij elkaar in de keuken

De betrokken collega's komen twee keer per jaar bij elkaar en wisselen dan kennis en ervaringen uit. Wat werkt bij jullie goed? Wat maakt iets tot een succes? Waarom werkt het op een andere locatie minder goed? Waar loop je verder nog tegenaan? Welke ontwikkelingen zien we op ons af komen en hoe spelen we daarop in?

Op vrijdag 27 januari 2023 hebben de aandachtsfunctionarissen Cliënt ICT elkaar ontmoet in Vries op de locatie van DigiDoen. Op woensdag 13 september 2023 was er een werkbezoek in Breda.

Femke Miedema, aandachtsfunctionaris Cliënt ICT op het kindercentrum in Haren, vertelt: "We praten met elkaar over succesverhalen en over waarom het zo belangrijk is dat we blijven innoveren. Ook voor onze cliënten, misschien wel juist voor onze cliënten. Omdat zij die geluksamomenten ook mogen beleven.

We hebben het ook over hoe we onze collega's kunnen inspireren en hoe we onze managers laten zien dat de digitale vaardigheden van onze cliënten heel belangrijk zijn. Deze vaardigheden vallen onder stimulerende tijdsbesteding ofwel de S van LACCS. Daarnaast kan het gebruik van technologische hulpmiddelen bijdragen aan het vergroten van alertheid ofwel de A van LACCS. Tot slot kijken we hoe we elkaar beter kunnen vinden en kunnen stimuleren. ■

Aandachtsfunctionarissen Cliënt ICT

- Femke Miedema, Haren
- Vacature, Vries
- Karina Mol, Hoogeveen
- Sandra Eliassen, Huizen
- Janey Gevers-Bodar, Vught
- Linda van Oevelen, Breda
- Ingeborg Jacobs, Breda
- Helen van Loenhout, Breda

29 januari 2024 Week van de Technologie

In de week van 29 januari 2024 "Meedoen mogelijk maken met slimme hulpmiddelen".

Voor cliënten kan technologie bijdragen aan meer eigen regie en meer meedoen in de huidige maatschappij. Voor medewerkers kan het zorgen voor een verlichting van werkzaamheden wanneer cliënten zelfstandig met een hulpmiddel aan het werk kunnen. Op verschillende W&D locaties worden activiteiten aangeboden die door cliënten en begeleiders bijgewoond kunnen worden. ■

Kort nieuws

Opleiding Zorg en Technologie bij NHL Stenden

Sinds twee jaar biedt de NHL Stenden Hogeschool de opleiding Associate Degree (Ad) Zorg en Technologie in Leeuwarden en Emmen (voltijd en deeltijd). In twee jaar tijd haal je je HBO diploma.

Iets voor jou?

Zie jij voortdurend kansen binnen je werk om cliënten met behulp van technologie nog beter te helpen? En om daarbij ook je collega's te enthousiasmeren? Maar wil je je nog beter bekwamen om dat methodisch en veranderkundig op een goede manier vorm te geven? Dan is de tweejarige Ad Zorg en Technologie misschien iets voor jou.

Praktijkgericht

De Ad Zorg en Technologie kent een praktijkgerichte benadering, waarbij je veel aan de slag bent met echte vraagstukken in de praktijk. Je zet innovatie en technologie in om het leven van patiënten, cliënten, burgers en collega's een beetje beter of makkelijker te maken. Je gaat daarbij altijd opzoek naar de juiste (zorg)vraag en vertaalt deze wensen naar passende oplossingen. Je adviseert en coacht collega's en zorgvragers om innovatie en technologie op een waardevolle manier in te zetten.

Interesse?

Lijkt je deze studie wat? Informeer dan bij je leidinggevende naar de scholingsmogelijkheden binnen Visio. Ben je geïnteresseerd in een andere Associate degree bij NHL Stenden, scan dan de QR code. ■

Over het VisioLab

Het VisioLab is geen fysiek lab, maar een team van experts. Het VisioLab ondersteunt, verbindt en organiseert de toegang tot kennis en expertise op het gebied van (ondersteunende) technologie en innovatie, zodat cliënten, leerlingen en medewerkers deze optimaal kunnen inzetten.

Waarvoor kun je bij het VisioLab terecht? Het VisioLab kun je bevragen op alle activiteiten die vanuit het lab zijn geïnitieerd, ondersteunende technologie en innovatieve technieken. Weet het lab het antwoord op je vraag niet, dan word je doorverwezen naar iemand die dat wel weet. Het lab verbindt en is er om samenwerkingen te realiseren. Het lab kan adviseren bij het gebruik van apps, innovatieve hulpmiddelen en (project)ideeën.

Binnen het VisioLab worden kortdurende onderzoeken gedaan in samenwerking met leerlingen en cliënten. De onderzoeken worden uitgevoerd om een nieuw product te testen op de bruikbaarheid en toegankelijkheid. Hierbij staat de behoefte en hulpvraag van de eindgebruiker altijd centraal. De resultaten van deze onderzoeken worden gedeeld op het Kennisportaal van Visio. Dit is een website waarop alle expertise van Visio wordt gedeeld en voor jou als cliënt, leerling, maar ook begeleider en adviseur beschikbaar is. ■

Visio Foundation maakt meedoen mogelijk

Visio Foundation financiert projecten en programma's in binnen- en buitenland, die meedoen mogelijk maken voor mensen met een visuele beperking. In Nederland gaat het om projecten en programma's op alle levensdomeinen: onderwijs, zorg, revalidatie, arbeid, dagbesteding, wonen en toegankelijkheid. Meer weten over Visio Foundation? ■

Over het Kennisportaal van Visio

Het Visio Kennisportaal staat boordevol informatie, tips, artikelen en reviews over uiteenlopende onderwerpen voor mensen met een visuele beperking. ■

Scan de QR code voor meer informatie over de doelgroep meervoudig beperkt op het Kennisportaal.

Gift Driessen Foundation

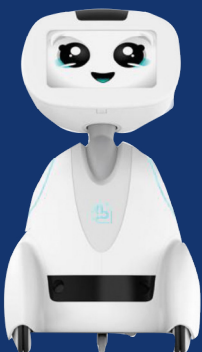
Van de Driessen Foundation ontvingen we in de coronaperiode een gift van 2.500 euro. Dit prachtige bedrag hebben we gebruikt voor de aanschaf van warmtekussens en -dekens, een actie-reactie spel met verschillende thema's en een robotbeer.

In 2023 werden de producten uitgereikt op vier locaties: Breda, Hoogeveen, Vries en Haren. Driessen Foundation, ontzettend bedankt hiervoor! ■

De DIGIWEET

Elk kwartaal verschijnt de **Digiweet** met nieuws en ontwikkelingen op het gebied van ICT voor mensen met een visuele en verstandelijke beperking. Teruglezen kan via deze QR code. ■

Catalogus producten

Een overzicht van alle producten uit de beleeflocatie. Kom deze proberen of lenen!

Paro

Paro is een robotzeehond. Paro is uitgerust met vijf sensors en reageert onder meer op aanraking en geluid met staart- en oogbewegingen. Paro heeft een ontspannende werking en stimuleert interactie tussen bijvoorbeeld cliënt en begeleider.

CRDL

De CRDL is het zorginstrument dat mensen via geluid en aanraking verbindt. CRDL verandert het menselijk lichaam in een muziek-instrument. Wanneer twee mensen de CRDL en elkaar gelijktijdig aanraken, vertaalt CRDL hun aanraking in geluid.

Inmu

De Inmu is een muziekgevoelig stimulerend hulpmiddel dat trillingen en comfortabele geluiden gebruikt om stress te verminderen en om te ontspannen. Er zijn vier verschillende kussens: de Relax, de Dance, de Joy en de Rhythm.

Somnox

De Somnox adem- en slaaprobot helpt bij een rustige en ontspannen ademhaling. Je kan de Somnox vasthouden, op schoot hebben of ermee in bed liggen. Je voelt de kalme ademhaling van de Somnox en die neem je (onbewust) over. Je komt hierdoor tot rust en dit kan helpen bij het in slaap komen.

Pillo

Pillo is een spelcomputer, waarbij de kussens functioneren als controllers. Daarom is Pillo voor iedereen geschikt en daagt het uit tot bewegen en samenwerken. Door te knuffelen, te knijpen, te schudden, te draaien of te drukken, kan iedereen de spellen spelen.

Nebula Apollo

Met deze beamer kijk je overal naar video's of presentaties. Het compacte apparaat is zo klein als een blikje frisdrank. De Nebula heeft een ingebouwde accu, waardoor je hem gemakkelijk meeneemt en hem overal kan neerzetten.

Schakelspeelgoed

We hebben verschillende producten die we met behulp van de schakelknoppen eenvoudig kunnen bedienen. Denk aan een bellenblaas, een helikopter en een cd-speler. Met behulp van de schakelknoppen worden apparaten eenvoudig in gebruik.

Talking tins

Dit zijn praatknoppen. De knoppen zijn ontwikkeld om op blikjes te plakken (vandaar de magnetische achterkant) zodat mensen die blind of slechtziend zijn de inhoud kunnen herkennen door de ingesproken boodschap. De audio boodschap kan ook worden gebruikt als geheugensteuntje.

Jooki

Jooki is een WiFi-speaker, waarmee jonge en (ernstig) meervoudig beperkte cliënten eenvoudig muziek kunnen luisteren. Het geeft plezier en ontspanning en je kan ook met elkaar bewegen; er zitten namelijk meerdere poppetjes bij de Jooki, waardoor je samen kunt spelen.

Schouder speaker

De Bose Soundwear is een lichte draadloze speaker/koptelefoon, die je op je schouders draagt. Je wordt daardoor niet afgesloten van de buitenwereld. En omdat de Soundwear zo weinig weegt, voel je bijna niet dat deze op jouw schouders ligt.

Moofie

De Moofie is een beweegstok met aan de uiteindes twee handvatten. Dit innovatieve hulpmiddel spreekt hardop oefeningen uit en werkt reactief en stimulerend d.m.v. licht en geluid. De oefeningen verschillen in moeilijkheid. Je kunt de Moofie zelfstandig gebruiken, maar ook met z'n tweeën of in een groep.

Muziektrilsysteem

Dit muziektrilsysteem kan in principe worden gebruikt onder alle zitzakken en matrassen, maar kan ook los vastgehouden worden. De trillingen veroorzaakt door muziefrequenties vormen voor veel mensen een prettige en ontspannen ervaring.

Soundmoovz

Soundmoovz is een set van twee armbanden. Je kunt de armbanden bevestigen om je pols of je enkels. Ze zijn verbonden met een bijbehorende app op je telefoon of tablet. In de app selecteer je een geluid, beat of muziek voor elk van de armbanden. Door te bewegen met je lichaam laat je de geluiden afspelen op je telefoon of tablet. Zo kan je op een simpele manier zelf geluid afspelen of muziek maken.

De Odd bal

De Odd bal is een drukgevoelige bal die via Bluetooth verbinding maakt met een app, zodat je muziek kunt maken door te stuiten, te gooien of te rollen. Elke keer als je de bal beweegt, speelt de app een geluid af via de telefoon of tablet. Bewegen en muziek komen op deze manier mooi samen.

Cosmo

Cosmo bestaat uit lichtgevende knoppen, Cosmoids genoemd, die gekoppeld moeten worden aan een iPad. Deze combineer je met een speciale app op de iPad. De spellen in de app laten de Cosmoids van kleur veranderen. De Cosmo heeft verschillende mogelijkheden.

Cosmo Switch

Cosmo Switch is een uitbreiding van de Cosmo. Bij de Cosmo Switch gebruik je Cosmoids niet voor een spel, maar als bluetooth schakelaar. Met de Cosmo Switch maak je het voor cliënten makkelijk om apparaten te bedienen.

Catalogus producten

Een overzicht van alle producten uit de beleeflocatie. Kom deze proberen of lenen!

Google Home

De Google Home is een compacte, slimme luidspreker die werkt door middel van spraakbesturing. De bediening is handsfree en werkt met de Google Assistant.

Het besturen van apparaten met je stem kan de van mensen met een visuele en verstandelijke beperking aanzienlijk vergroten.

Klik Aan – Klik Uit schakelaars

Met een Klik Aan Klik Uit schakelaar zorg je ervoor dat je eenvoudig je apparaten op afstand kan bedienen. Zo kun je in combinatie met een Klik Aan Klik Uit afstandsbediening eenvoudig je lampen aan- en uitschakelen of dimmen.

Je kan de schakelaars verbinden met de Google Home of een Homey, maar je kan dit ook doen met behulp van slimme stekkers.

Telefoonhoorn voor je smartphone

De telefoonhoorn is op eenvoudige wijze aan te sluiten: je hoeft hem enkel in de audiojack van je telefoon te pluggen alvorens je hem kunt gebruiken. De telefoonhoorn is verkrijgbaar in verschillende vrolijke kleuren.

Participation Box

Een eenvoudig schakelkastje waarmee je diverse apparaten aanstuurt. Het is heel gemakkelijk in gebruik. Je sluit het elektrische apparaat aan op het schakelkastje en je sluit de schakelaar erop aan.

BelevenisTafel

De BelevensTafel brengt mensen bij elkaar. Alle spellen nodigen uit tot samen ontdekken, samen ervaren en samen plezier maken.

De BelevensTafel prikkelt op speelse wijze om in gesprek te gaan met elkaar, te leren en te beleven.

Fietslabyrint

Mensen die niet zelfstandig buiten kunnen fietsen of om het binnen fietsen op een hometrainer nog leuker te maken.

Met het Fietslabyrint kun je virtuele fietstochten maken. Je kan overal ter wereld fietsen of zelf routes opnemen en uploaden.

Timio

Timio helpt kennis en woordenschat te vergroten. Leer het alfabet, cijfers, kleuren, dieren en voorwerpen. Luister naar verhalen en muziek. Met spelletjes voor meer interactie en echte geluiden voor extra plezier en een betere leerervaring. Met een grote collectie van 25 disks met vele onderwerpen maakt het een duurzaam en veelzijdig speelgoed.

BHaptics trilvest

Dit is een vest met ingebouwde vibratiepunten. Het vest is ontwikkeld om het te koppelen aan computerspellen. Je kunt het vest vergelijken met een lasergame vest. Met behulp van een programma op de computer kun je geluiden en trillingen laten voelen via het vest. Ook zorgt het luisteren naar muziek voor een extra beleving.

De Wonderfoon

Dit is een oude PTT telefoon die is omgebouwd tot mini-jukebox met behulp van een kleine computer en mp3-speler. Als de hoorn van de haak genomen wordt, klinkt de kiestoon en wanneer er dan een nummer wordt gedraaid tussen de 0 en de 9 klinkt een liedje die je zelf kan programmeren. In de telefoon zit een SD-kaart waar je dertig liedjes op kan zetten.

De Zwitscherbox

Deze box is ontworpen om te ontspannen en een gevoel van rust te geven. Zwitscher is Duits voor getjilp, en dat is precies wat dit slimme kastje doet. Het gestroomlijnde ontwerp heeft een bewegingssensor die een zacht vogelgeluid laat horen wanneer het beweging detecteert. Als je de kamer binnenkomt, zal het twee minuten spelen en an zachtjes verdwijnen.

Wil je meer weten over de mogelijkheden voor jouw cliënt, kom dan langs of neem contact op met het VisioLab: visiolab@visio.org

VisioLab onderzoeken & Visio Foundation projecten

Vanuit het VisioLab houden we ons bezig met twee verschillende onderzoeken. De VisioLab onderzoeken en de Visio Foundation projecten:

1. VisioLab onderzoeken.

De duur van een VisioLab onderzoek bedraagt plusminus 20 weken. Medewerkers kunnen het hele jaar door een aanvraag indienen bij het VisioLab. Om het onderzoek te doen zijn uren beschikbaar vanuit het VisioLab. Daar waar nodig coacht het VisioLab de medewerker die het onderzoek doet.

2. Visio Foundation projecten.

Deze projecten hebben een looptijd van 1 tot 3 jaar en kunnen doorgaans aangevraagd worden in maart en oktober. Er is een projectteam, inclusief een opdrachtgever, intensief betrokken bij het project.

Voorbeelden van VisioLab onderzoeken

- Gamen met de Nintendo Switch
- Cliënten EK testten de Wonderfoon
- Cliënten Blauwe Kamer onderzoeken de BeleefTV

Voorbeelden van Visio Foundation projecten

- Robotica voor mensen met een visuele en verstandelijke beperking
- Technologische kennis delen en gebruiken
- Innoveren doe je samen. ■

Heb jij een idee voor een onderzoek of een project of wil je zelf ook een product uitproberen?

Stuur dan een mail naar visiolab@visio.org

VisioLab onderzoek

Gamen met Nintendo Switch, toegankelijk of niet

Cliënten van het Elizabeth Kalishuis in Huizen gaven aan dat zij graag spelletjes willen spelen op een spelcomputer. Al eerder is er door Koninklijke Visio onderzoek gedaan naar de gameconsoles Playstation 4 en Xbox ONE. Daarom werd nu gekozen voor de Nintendo Switch.

Vier cliënten hebben samen met hun begeleiders de Nintendo Switch onderzocht op bruikbaarheid en toegankelijkheid voor mensen die slechtziend of blind zijn. In het onderzoek zijn ook twee spellen voor de Nintendo Switch meegenomen.

De Nintendo Switch hebben we onderzocht op bruikbaarheid en toegankelijkheid voor mensen met een licht verstandelijke en visuele beperking. Allereerst is onderzocht hoe goed het console voelbaar is en hoe makkelijk de Switch te gebruiken is. Daarna is er gekeken naar de toegankelijkheid, de spelervaring van de twee verschillende spellen (1-2 Switch & Mario Kart 8) en in hoeverre er ondersteuning nodig is van een begeleider om te kunnen spelen met de Nintendo Switch.

De vier cliënten die het onderzoek deden maakten een video waarin ze uitleggen wat er in de doos zit, hoe je de Switch moet aansluiten en waarvoor de verschillende knoppen dienen.

De conclusie van dit onderzoek luidt dat de Nintendo Switch een leuke gameconsole is om mee te spelen. Het apparaat biedt echter te weinig mogelijkheden voor toegankelijkheid voor mensen met een visuele en licht verstandelijke beperking om het geheel zelfstandig te kunnen gebruiken. Zowel om het apparaat te kunnen gebruiken als om erachter te komen wat de Switch aan feedback geeft is begeleiding nodig. De mate waarin dit nodig is, is ook afhankelijk van het spel dat je speelt.

Door veel te oefenen is onze verwachting dat een groot deel van cliënten met een visuele en licht verstandelijke beperking na enige tijd de Nintendo Switch kan gebruiken met minder ondersteuning van de begeleider. In sommige gevallen is er geen ondersteuning meer nodig.

Op het Kennisportaal lees je het uitgebreide verslag van dit onderzoek. ■

VisioLab onderzoek

Cliënten EK Huizen testen de Wonderfoon

De Wonderfoon is een ouderwets, omgebouwd telefoontoestel. Het kan liedjes van vroeger afspelen. De Wonderfoon is voor iedereen geschikt, maar in eerste instantie bedacht voor mensen met dementie. De ervaring is dat ook cliënten van Visio het een leuk apparaat vinden. Cliënten van het EK in Huizen testten de Wonderfoon. Collega Sandra Eliassen: "Vooral oudere cliënten herkennen het toestel en dat brengt herinneringen boven. Daarnaast brengen ook de liedjes emoties en herinneringen met zich mee."

De kracht van de eenvoud

Sandra vertelt verder: "Het gebruik is echt super simpel. Steek de stekker in het stopcontact. Neem de hoorn van de haak en draai een nummer. Houd de hoorn tegen het oor en er klinkt een liedje. Is het liedje afgelopen dan moet er weer een nummer gedraaid worden om een nieuw liedje te horen. Ook tijdens het luisteren naar een liedje kan er een nieuw nummer gedraaid worden." ■

VisioLab onderzoek

Cliënten Blauwe Kamer verbeteren de Beleef TV

De Beleef TV is een interactieve, mobiele activiteitentafel, speciaal ontwikkeld voor mensen met dementie of met een verstandelijke beperking. Het spelen van stimulerende spelletjes, het luisteren naar muziek en het ophalen van herinneringen brengt de cliënten van zorginstellingen dicht bij elkaar en hun omgeving.

Helen van Loenhout, begeleider op woongroep Het Jagertje, vertelt: "Door mee te kijken op de woongroep Jagertje 2 en door zelf te beleven heeft de ontwikkelaar het product op een aantal punten kunnen verbeteren. De cliënten hebben bij veel spellen aangegeven wat ze lastig vinden en wat hen helpt om het spel nog beter te maken, bijvoorbeeld een geluidje als iets valt of een bevestiging als ze iets goed doen. Ook vertelden de cliënten dat ze het bestaande spel Bubbel folie erg leuk vinden maar dat zij de bubbeltjes zo moeilijk kunnen zien. Beleef TV heeft daarom speciaal een spel gemaakt met veel contrast genaamd De Bijenkorf. Dit is hetzelfde spel, maar dan met geel en zwart, zodat ze het beter kunnen zien. Ook zit bij dit spel meer geluid zodat ze goed kunnen horen wat de gevolgen zijn van de acties die ze uitvoeren."

Door middel van de VR-bril gaan de makers van de Beleef TV nu aan de slag om de spellen nog beter aan te passen voor onze cliënten. Helen: "Op de VR-bril kunnen verschillende oogafwijkingen ingesteld worden. Hierdoor wordt zichtbaar wat de cliënten wel of niet goed kunnen zien. Dit gaat ons dus nog veel goeds brengen in de toekomst."

Helen vertelt: "We zijn aan de slag gegaan met het Snoezy kussen. Met dit kussen kan je de Beleef TV bedienen zonder het scherm te hoeven aanraken. Op die manier kunnen onze cliënten ook goed de Beleef TV bedienen. Door op het kussen te drukken, activeer je het scherm. Als je het kussen omdraait dan kun je met de bijbehorende toverstok de Beleef TV bedienen."

Het Snoezy kussen

Speciaal voor de De Beleef TV is het Snoezy kussen ontwikkeld. Met dit kussen is het mogelijk om op De Beleef TV te snoezelen. Het Snoezy kussen is voor mensen met een ernstige meervoudige beperking (EMB). Dankzij het kussen hebben nu ook de mensen die voorheen niet of nauwelijks de Beleef TV konden bedienen, de mogelijkheid om hier gebruik van te maken.

Het Snoezel menu maakt het gebruik van de Beleef TV nog toegankelijker en dus leuker. Door deze aanvulling zie je dat onze (Z)EMB bewoners ook mee kunnen doen. Als dank voor de fijne samenwerking mochten we het Snoezy kussen houden. We zijn hier heel erg blij mee! ■

Meer weten over het Snoezelmenu en het Snoezel kussen?

VisioFoundation project

Robotica voor mensen met een visuele en verstandelijke beperking

Het project **Robotica voor mensen met een visuele en verstandelijke beperking** is gestart in januari 2023 en heeft een looptijd van twee jaar. Binnen dit project onderzoeken we wat veelvoorkomende hulpvragen zijn en op wat voor manier zorgrobots daarin kunnen ondersteunen. Op verschillende locaties denken cliënten, hun begeleiders en familie in dit project mee.

Cliënten in de regio Echten/ Hoogeveen hebben nagedacht over hoe hulprobots hen kunnen ondersteunen bij verschillende activiteiten. Bekijk hier de presentaties van de cliënten.

VisioLab onderzoek

De Beleefzuil zorgt voor extra beleving

Nadat we zagen hoe het Fietslabrynt kan bijdragen aan meer bewegen en meer plezier in bewegen, zijn wij gaan zoeken naar een product met dezelfde functie dat beter aansluit bij onze doelgroep. Zo kwamen we op de Beleefzuil, onderdeel van de Beleef TV. De Beleefzuil is een zuil met daarop een scherm inclusief geursysteem. Je kunt hem voor een hometrainer, loopband of bij de rolstoel van de bewoner zetten. Op het scherm wordt een film getoond en op de zuil stel je de beleving in. Terwijl je loopt of fietst ervaar je de gekozen film; je voelt de wind en je ruikt de geuren die bij het beeld passen.

We hebben de Beleefzuil intussen met verschillende cliënten op De Blauwe Kamer in Breda getest. We zien dat het voor veel cliënten fijn is om een persoonlijke beleving toe te kunnen voegen. De één loopt heel fijn in een bos, de ander loopt lekker op de muziek van de Efteling. De Beleefzuil staat in een ruimte binnen het dagactiviteitencentrum in Breda.

De Beleefzuil heeft de mogelijkheid om persoonlijke films toe te kunnen voegen. We hebben met een cliënt, een groot voetbalfan, een film opgenomen bij voetbalclub NAC Breda. De beleving van het stadion en de wedstrijd hebben we met hem

vastgelegd. Deze film is inmiddels beschikbaar op de Beleefzuil, waarmee het lopen op de loopband een persoonlijke ervaring is. En we zien dat het leuk is voor alle voetbalfans. ■

Lees hier het bericht op Facebook met nog meer foto's

Student Dirk Joosse van de NHL Stenden in Leeuwarden heeft deze workshops begeleidt. Dirk: "Op creatieve wijze ontwerpen cliënten hun eigen robot. Kan de robot vliegen, zodat hij makkelijk de natte was op kan hangen? Kan de robot muziek afspelen? Is het een robot die moeiteloos een boodschappenlijstje kan onthouden? Of misschien is het wel een robot die dit allemaal tegelijk kan? De insteek was om te denken in mogelijkheden. Alles kan en mag. Door zelf hun eigen robot te bedenken en daarna te gaan bouwen is een beroep gedaan op hun creativiteit. De vraag **Wat heb jij nodig?** is vaak lastig te beantwoorden. Daarom is er gezocht naar een manier om die vraag aan een creatieve opdracht te koppelen".

Alette, een van de cliënten, gaf tijdens de eerste workshop aan zich onzeker te voelen tijdens het wandelen. Ze wandelt zelfstandig met een stok, in haar eentje, een voor haar bekend rondje. Een robot zou voor haar wellicht uitkomst bieden om zich zekerder te voelen en ook om eens een andere route te kiezen.

Wat prominent naar voren komt is meer zelfstandigheid en minder afhankelijk zijn van een ander. We hebben meer inzicht gekregen in hoe een cliënt een robot kan zien als een potentiële gesprekspartner. Opvallend was dat

de robots werden vernoemd naar iemand die voor hen belangrijk is. Dit wijst erop dat een robot goed kan ondersteunen bij de begeleiding, maar niet de begeleider kan vervangen.

Casper de Jong is opdrachtgever van dit project en directeur Wonen & Dagbesteding Noord. "Ik vind dit project ontzettend belangrijk. Niet alleen gedurende het project, maar ook voor de toekomst. Ik kijk met belangstelling uit naar de resultaten." ■

VisioFoundation project

Innoveren doe je samen

Bij het project Innoveren doe je samen onderzoeken we welke randvoorwaarden van belang zijn in het organiseren van een bijeenkomst. Waar moet je op letten als organisator of facilitator van een bijeenkomst? Dit kan een teamvergadering zijn, een overleg met vrijwilligers of verwanten of als je een sessie organiseert met cliënten en/of ervaringsdeskundigen. Denk aan bijvoorbeeld een activiteit die je gaat organiseren of een onderzoek die je gaat doen.

We hebben tot nu toe de volgende inzichten opgehaald. Waar het ene punt voor de hand liggend is, is het andere punt iets wat we van tevoren niet hadden kunnen bedenken.

Vorbereiding

- Stuur een week van tevoren per mail welke deelnemers aanwezig zijn en wat er op het programma staat.
- Zorg ervoor dat deze informatie toegankelijk is.
- Wanneer je een oefening of werkvorm gaat doen, probeer deze methode vooraf uit met één van de aanwezige cliënten en/of ervaringsdeskundigen.

De bijeenkomst

- Vraag aan het begin van de bijeenkomst of er zaken zijn waar je als gespreksleider rekening mee moet houden.
- Ga vervolgens over naar een korte kennismaking.
- Zorg voor een ontspannen sfeer waardoor de deelnemers open kunnen praten.
- Af en toe even samenvatten van wat er besproken is, kan prettig zijn voor als je tijdens de bijeenkomst geen aantekeningen kan maken.
- Vermijd ingewikkeld taalgebruik.

Na afloop

- Maak een samenvatting van de bijeenkomst.
- Deel deze met de deelnemers, zij kunnen aanpassingen maken en feedback geven. ■

VisioFoundation project

Technologische kennis delen en gebruiken

Het project **Technologische kennis delen en gebruiken** is gestart in januari 2022 en heeft een looptijd van anderhalf jaar. Binnen dit project onderzoeken we op wat voor manier collega's nieuwe kennis kunnen ophalen en toepassen.

Studenten Iris en Femke deden onderzoek naar de houding van medewerkers en naasten ten opzichte van technologie en organisatorische factoren. Op 17 februari 2023 presenteerde zij de resultaten.

Om technologie succesvol te implementeren is de attitude (houding) van de zorgprofessional en de naasten van wezenlijk belang. Daarbij zijn drie categorieën belangrijk: intentie tot gebruik, acceptatie van technologie en de inspanningsverwachting van de technologie. Uit dit onderzoek is gebleken dat zowel zorgprofessionals als naasten bovengemiddeld scoren op attitude. Medewerkers en naasten staan er dus voor open om technologie in te zetten met cliënten of hun familielid.

Leeftijd toont een significante relatie bij zorgprofessionals en naasten. Hoe ouder mensen zijn hoe meer moeite ze hebben met het gebruik van technologie. Daarnaast is ook geslacht significant in de categorie "inspanningsverwachting" bij zowel naasten en zorgprofessionals. Mannen denken minder moeite te hebben met het gebruik van technologie dan vrouwelijke medewerkers.

Ook hangt het af van het domein waarvoor medewerkers werken of ze steun ervaren vanuit het management. Professionals die werkzaam zijn binnen Onderwijs ervaren meer steun vanuit het management dan binnen andere afdelingen. ■

Succesverhalen...

Patrick van Holtveen 20 heeft veel steun aan Paro

"Mijn naam is Patrick Mink. Ik ben 43 jaar en ik woon bij Visio De Brink aan de Holtveen 20. Ik werk in de werkplaats "Het losse schroefje". Hier haal ik computers uit elkaar. Dit doe ik voor verschillende klanten. Ik houd van muziek, computers, technische snufjes en van voetbal, maar met FC Groningen gaat het niet zo best."

In het najaar van 2022 heb ik ongeveer vier maanden de Paro in huis gehad. De zeehond lag op de woongroep, op een vaste plek. Ik gebruikte de Paro niet elke dag, maar zeker een paar keer per week. Ik kon hem zelf pakken en dat deed ik dan ook. Als ik de Paro gebruik stond hij meestal uit. Dit vond ik wel zo rustig en zodoende hadde de anderen er ook geen last van.

Ik vond de Paro heel fijn. Op de momenten dat ik wat drukker was in mijn hoofd, werd ik heel rustig met Paro op mijn schoot. Ik ben sowieso gek op knuffels. Inmiddels ben ik weer rustiger en kan ik weer verder zonder Paro. Nu kunnen ook andere cliënten er gebruik van maken. ■

Paro de zeehond is een sociale robot die interactie en communicatie stimuleert. De witte vacht, de grote ogen en zijn levensechte gedrag zorgen voor bijzondere momenten tijdens het gebruik.

Clënten van Legakker 10-12 bakken er flink op los!

Om de zelfredzaamheid van cliënten te bevorderen maken ze op Legakker 10-12 gebruik van de zogeheten Participation Box. Een schakelkastje waaraan je huishoudelijke apparaten kan koppelen, waardoor deze met één drukknop te bedienen is.

Zo maakt Thijs zelf het beslag voor de pannenkoeken op zijn eigen verjaardag! Hij had hier veel plezier in en het maakte hem erg trots.

Onlangs kwam de groep erachter dat ze geen toetje meer hadden. Gwain, Arina en Thijs hebben samen Saroma opkloppudding gemaakt. Ook hier hadden de cliënten dikke lol bij het maken van de pudding. Ze waren ook trots dat ze dit voor de hele groep gemaakt hebben.

Het gebruik van het schakelkastje wekt ook nieuwsgierigheid bij andere collega's. Daarnaast is het erg leuk om het plezier van de cliënten te delen met familieleden en andere verwanten. ■

De Participation Box

Een eenvoudig schakelkastje waarmee je diverse apparaten aanstuurt. Het is heel gemakkelijk in gebruik. Je sluit het elektrische apparaat aan op het schakelkastje en je sluit de schakelaar erop aan.

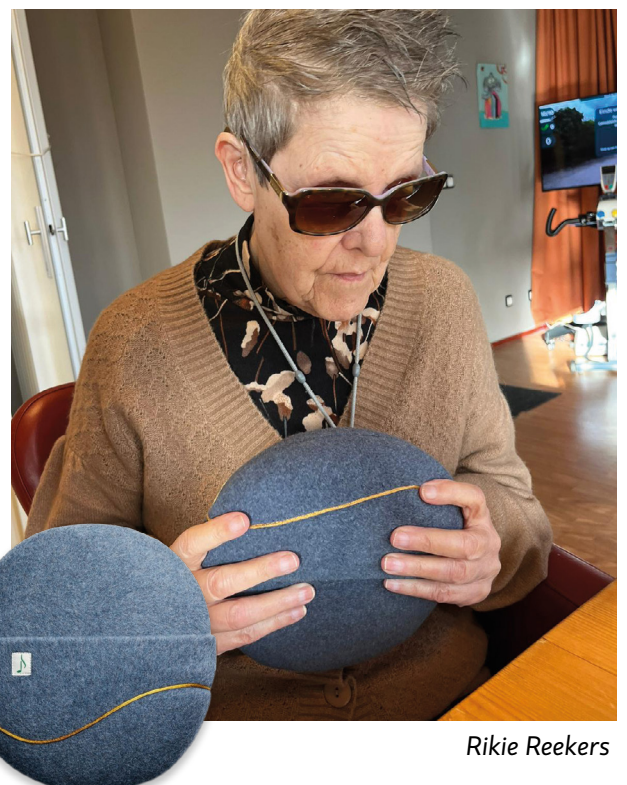
Ontspannen met de Inmu

Collega's in het hele land hebben via de wandelchallenge "Visio Rondje Nederland..." geld bij elkaar gelopen. Een deel van de opbrengst ging naar de Vlinderhof in Hoozeveen.

Voor dit bedrag wilden ze graag een nieuw product aanschaffen. Vanuit DigiDoen Vries hebben ze vervolgens een aantal producten uitprobeerd. **De keuze viel op het Inmu relaxkussen.**

De Inmu is heel eenvoudig in gebruik. De cliënt kan zijn/haar hand in het kussentje stoppen. Inmu geeft zachte, meditatieve muziek en geluidsimpulsen die in je vingers te voelen is.

Ina Koel, coördinerend cliëntbegeleider, vertelt: "Binnen de Vlinderhof hebben we een heerlijk relaxkussentje. De naam Inmu staat voor **INTERactieve MUziek**. De Inmu wordt veel gebruikt op de dagbesteding tijdens de snoezelmomenten en in de avonduren zijn er cliënten die het kussen pakken om te ontspannen. Wanneer je het weglegt, gaat het vanzelf uit. Dit gemak maakt dat de cliënten het kussen veel gebruiken." ■

Rikie Reekers

Succesverhalen vervolg

Cas en zijn Obi eetrobot

Cas woont op Legakker 22 in Vries. Hij heeft last van tremoren in zijn armen en kan daardoor niet goed zelfstandig eten. Om toch zelf te kunnen eten, heeft Cas een eetrobot gekregen.

Meer weten?

Lees het artikel op pagina 6 van de vorige editie van het Zorg & Technologie magazine via deze qr-code. ■

Rietwal 26 spaart zelf het Fietslabyrint bij elkaar

Woongroep Rietwal 26 heeft bij DigiDoen Vries kennisgemaakt met het Fietslabyrint. De cliënten waren erg enthousiast over de hometrainer met beeldscherm, waar je fictieve routes overal ter wereld kan fietsen.

De cliënten hebben een aantal weken het Fietslabyrint geleend. Toen deze weer door moest naar de volgende groep was de teleurstelling groot. Ze besloten samen geld in te zamelen om zelf een Fietslabyrint aan te schaffen. En met succes! Zo werden er met Pasen chocolade eieren verkocht, heeft een cliënt als DJ opgetreden, zijn er kaarsjes verkocht, hebben cliënten een eigen bijdrage geleverd, hebben familieleden gesponsord en is er met de Ommetje app een mooi bedrag bij elkaar verdiend.

Sinds de aanschaf wordt het Fietslabyrint elke dag gebruikt. De ene cliënt op een vast moment, waarbij hij minimaal een halfuur fietst maar soms ook anderhalf uur. De andere cliënten gaan fietsen wanneer ze er tijd en zin in hebben. Een vader van een cliënt heeft de route van hun huis naar Visio met de dashcam gefilmd en deze route is nu te fietsen op het Fietslabyrint. Ook is er tijdens een vakantie met de groep in Slagharen al wandelend een filmpje gemaakt, die cliënten tijdens het fietsen op het Fietslabyrint nog eens terug kunnen kijken en luisteren. ■

Arjen en Jouke Steffen en hun losse telefoonhoorn

Arjen en Jouke Steffen zijn heel blij met de losse telefoonhoorn bij hun smartphone. Op die manier kunnen ze zelf de telefoon opnemen.

Meer weten?

Lees het artikel op pagina 6 van de vorige editie van het Zorg & Technologie magazine via deze qr-code. ■

De Pillo is een dagelijkse activiteit op de Kameleon in Vries

De Pillo is een spelcomputer waarbij de spellen worden bestuurd met kussens als game controller. De Pillo is al op verschillende plaatsen binnen Visio in gebruik.

De Pillo wordt met veel enthousiasme gebruikt door de cliënten van de Kameleon, een dagbestedingsgroep in Vries. Het piratenspel dat door Visio cliënten is gemaakt, is de absolute favoriet. Tijdens het spelen van dit spel hebben de cliënten door middel van duwen, knijpen, slaan, schudden of optillen van het Pillo kussens interactie met het spel én met elkaar.

Ook voor cliënten die in een rolstoel zitten biedt Pillo een mooi alternatief voor een controller van een spelcomputer. Er zijn ook materialen aanwezig van alle personages uit het piratenspel. Dit zorgt voor een complete beleving van het spel.

De nieuwe Pillo in Hoogeveen

Cliënten en begeleiders in Hoogeveen mochten de allernieuwste versie van de Pillo met veel plezier in ontvangst nemen. De nieuwe Pillo werd persoonlijk bezorgd door de ontwikkelaars van de Pillo. De cliënten hebben kennis gemaakt met een aantal nieuwe spellen, zoals het maken van een ruimtereis.

Ruud Seubring, bewegingsagoog: "De nieuwste versie is vooral een stuk makkelijker in gebruik en ook veel eenvoudiger te verplaatsen. Het door Visio bedachte spel "Piraten en de avonturen van Sam schavuit" is toegevoegd aan de bibliotheek en dus voor iedereen beschikbaar." ■

Pilot Slim incontinentiemateriaal

Een goed leven volgens LACCS betekent dat het goed gaat op de volgende vijf gebieden: lichamelijk welzijn, alertheid, contact, communicatie en stimulerende tijdsbesteding. Maar wat is dat dan? Hoe weet je of het voor de cliënt goed voor elkaar is? De vijf waarden gaan over de menselijke behoeften die iedereen heeft, bijvoorbeeld: een leven zonder pijn, lekker slapen, dingen doen die je leuk vindt, iets nieuws ondernemen of ontdekken, je begrepen, geliefd en gewaardeerd voelen, verbonden zijn met de mensen om je heen en jezelf kunnen zijn. De waarden bieden houvast en geven richting bij de zorg en begeleiding. Mèt elkaar zorgen we ervoor dat het zo goed mogelijk voor elkaar is op deze vijf gebieden.

In het voorjaar van 2022 zijn we gestart meteen pilot van de slimme luier van WeSense. Het incontinentiemateriaal bevat een ingebouwd systeem dat precies aangeeft wanneer het materiaal verzadigd is en vervangen moet worden. Tijdens de start werd al duidelijk dat de groep medewerkers die deelnamen aan de pilot in tweeën te verdelen was, te weten de "techniek omarmers" en de groep met enig wantrouwen tegen technologische ontwikkelingen. Een bijzondere ervaring was dat deze groep medewerkers na een week alsnog enthousiast werd!

Ervaringen tijdens de pilot

Diverse medewerkers zijn zeer tevreden over de simme luier van WeSense. Ze gebruiken het materiaal goed en werken op het signaal van de app. Cliënten ervaren geen problemen en ervaren minder belasting doordat de verschoon momenten gericht worden ingezet. Er zijn ook kritische geluiden. Dit heeft te maken met af en toe doorlekken, terwijl de app nog geen signaal geeft. We zijn aan het kijken waar dit door komt. Bij deze cliënten wordt daarom nu bij oranje en of geel al verschoond.

Het is dus lastig vertrouwen in de app te krijgen. Met name in de nacht is het soms een lastige afweging: kies je voor een verschoningsmoment of voor een slapende cliënt. Met name de gesprekken hierover zijn waardevol. Waar zit de meerwaarde voor de cliënt?

Conclusie van de pilot

De eerste resultaten en inzichten binnen deze pilot zijn erg leerzaam. Zo blijkt dat het aantal luiers op een dag onder een aantal cliënten in een rolstoel is gedaald van vijf naar drie. Ook is er meer tijd voor andere activiteiten. Begeleider Gea: "In plaats van een verschoningsronde na de lunch, kunnen we met de cliënten gaan wandelen".

Alle ervaringen en data worden verzameld en geëvalueerd. Aansluitend kijken we binnen Visio of en wat voor vervolg deze pilot moet gaan krijgen. ■

Vroegtijdig stress signaleren met Hume (de slimme sok)

Hume meet biofeedback met sensoren. Hume werkt met een borstband, patch en/of een sok met sensoren. De borstband en patch meten hartslag en beweging, de sok meet huidgeleiding en beweging.

In samenwerking met 's Heeren Loo, Philadelphia Zorg, Nieuw Woelwijck en De Zijlen doet Visio onderzoek naar de mogelijkheden van de Hume. Het project, genaamd Stress detect, gaat over

de toepassing van een hartslagband en/of een slimme sok die vroegtijdig stress en stressopbouw signaleren. Het moet medewerkers helpen om stress te interpreteren en mogelijke interventies te overwegen. Met behulp van een app kan gedrag worden gemeten en geregistreerd.

Er zijn drie cliënten op De Brink in Vries die ervaring hebben met de Hume. In samenwerking met een gedragswetenschapper gaan we onderzoeken in hoeverre de Hume een passend hulpmiddel kan zijn om in te zetten tijdens de diagnostiek. Wanneer de resultaten positief zijn wordt gekeken op wat voor manier dit geïmplementeerd kan worden. ■

Inspiratieboxen zorgtechnologie

Het aanleren, inzetten en bijhouden van nieuwe technologieën is vaak moeilijk te combineren met je reguliere werkzaamheden. Daarom heeft het VisioLab de Inspiratieboxen ontwikkeld. Met een Inspiratiebox kun je kennismaken met nieuwe innovatieve producten. Je kan nieuwe producten uitproberen en leren van spullen die al door Visio zijn onderzocht.

Door kennis te maken met nieuwe hulpmiddelen nodigen we iedereen uit om mee te denken in allerlei soorten hulpvragen.

Geef jouw feedback door!

We willen graag horen welke producten van toegevoegde waarde zijn, maar ook welke minder goed bevallen. Daarnaast willen we ook nieuwe producten aan de Inspiratieboxen toevoegen. We zijn dan ook benieuwd welke producten jij in de Inspiratiebox zou willen zien.

Laat het ons weten en mail naar visiolab@visio.org ■

Samenwerking Visio & Van Boeijen Beleven In Muziek (BIM) ter ontspanning tijdens tandartsbehandeling

Op onze locatie in Meppel woont Debora. Debora verzet zich altijd hevig tijdens de gebitsreiniging bij de mondhygiënist, zowel verbaal als non-verbaal.

In de regio Meppel werken we samen met het tandheelkundig team van Van Boeijen, waaronder mondhygiënist Margreet Ouderkerken-Bark. Margreet en de persoonlijk begeleider van Debora bespraken de opties om het ongewenste gedrag om te buigen naar gewenst gedrag. Dit is zowel fijn voor Debora, als voor Margreet.

Margreet vertelt: "Ik volgde een opleiding tot muziekagoog waar ik kennismakte met de Beleven In Muziek (BIM) werkwijze. Ik merkte hoe snel er ontspanning optreedt als een bal met ritmische, diepe druk over het lichaam bewogen wordt. Daarom stelde ik mezelf al snel de vraag wat het effect van het gebruik van de BIM-bal zou zijn als deze werd toegepast bij de mondzorg aan deze cliënt. In overleg met de persoonlijk begeleider werd de BIM-bal ingezet voorafgaand aan de gebitsreiniging. Wat er gebeurde was fantastisch: binnen tien minuten was de cliënt in diepe ontspanning. Het gebit kon een halfuur uitgebreid gereinigd worden zonder verzet.

Door met elkaar in gesprek te gaan en gebruik te maken van elkaars expertise komen we tot mooie resultaten. En het stopt niet bij de BIM-bal: vanuit de samenwerking met het TZA Drenthe heeft Margreet een muziek trilvest van BHaptics getest. De resultaten waren wisselend. Bij de ene cliënt zorgde het voor afleiding, bij de ander voor overprikkeling. Wie weet draagt dit vest in de toekomst bij aan een prettige behandeling in de tandheelkunde. ■

Debora

Roderik

Meer informatie over Van Boeijen:

Spraakgestuurd rapporteren met "Hey ECD"

In oktober 2021 hebben we samen met Van Boeijen, Cosis en De Zijlen meegedaan aan de VG Hackathon. Een hackathon staat voor het oplossen van een probleem in korte tijd. Vaak is een hackathon een evenement waarin mensen met verschillende achtergronden samenkomen om een probleem op te lossen met hulp van innovatieve en creatieve werkvormen.

Het thema van deze hackathon was "Meer tijd voor zorg!". Ons team won de derde prijs met "Hey ECD", een app die medewerkers ondersteunt in het spraakgestuurd rapporteren. Zo gaan rapportage en overdracht makkelijker en sneller.

Er wordt nog steeds hard gewerkt aan het doorontwikkelen van dit idee. Via het cliëntregistratiesysteem van ONS Nedap is er een speciale functionaliteit beschikbaar waarmee begeleiders de rapportage kunnen inspreken. Is het hulpmiddel makkelijk in gebruik? Wanneer werkt het spraakgestuurd rapporteren wel en wanneer niet? Doe je dit in het bijzijn van cliënten? Komt de informatie wel goed over? Belangrijke vragen waar we erg benieuwd naar zijn.

Op een woongroep in Vries staan de begeleiders in de startblokken om dit te gaan testen. Studenten van het Drenthe College en het Noorderpoort College van de opleiding Verpleegkunde zijn in gesprek met begeleiders om te onderzoeken hoe zij nu rapporteren. Wat gaat goed, waar zien de begeleiders verbeteringen en wat hebben zij nodig om spraakgestuurd te kunnen rapporteren? ■

Hey ECD komt voort uit de samenwerking binnen de Technologie en Zorg Academie (TZA) Drenthe.

Sinds februari 2021 is Visio De Brink lid van de TZA Drenthe. Dit is een samenwerkingsverband tussen scholen voor mbo en hbo, instellingen voor zorg, welzijn en wonen en gemeenten in Drenthe. TZA Drenthe stelt zich als doel om ervoor te zorgen dat technologie in de zorg zó gebruikt wordt, dat de werkdruk van medewerkers in de zorg vermindert, mensen met een zorgvraag zo zelfstandig en prettig mogelijk kunnen leven en dat meer zorg met minder medewerkers kan worden geleverd. ■

De Webbox als hulpmiddel voor cliënten

De Orion Webbox is een multifunctioneel apparaat waarmee je makkelijk je favoriete krant, tijdschrift, boeken, podcasts, nieuws, of andere zaken kunt luisteren. De Webbox is met internet verbonden en eenvoudig met een paar knoppen te bedienen. Het apparaat is ontwikkeld voor slechtziende en blinde mensen.

Hoogeveen en Huizen

In de regio Hoogeveen en Huizen zijn veel cliënten die dagelijks gebruik maken van de Webbox. Zo wordt er wekelijks een nieuwsbrief op geplaatst vanuit Visio. Ook podcasts die door cliënten op de dagbesteding worden gemaakt onder begeleiding van collega Dirk Villerius zijn via de Webbox te beluisteren. Deze berichten worden in een apart Visio-kanaal geplaatst. Hier kun je je als gebruiker op abonneren. Met de Webbox kunnen cliënten dus zelfstandig informatie ophalen die door de beheerders aan het Visio-kanaal worden toegevoegd.

Breda en Vries

Momenteel onderzoeken we de mogelijkheden om de Webbox te introduceren op de locaties Vries en Breda. In Vries zijn collega's Jaap Wortel en Carmen Pots toegevoegd aan de redactie van de beheeromgeving van de Webbox. Zij doen dit volledig non-visueel. Jaap en Carmen hebben rond de zomer van 2023 de eerste berichten in het Visio-kanaal geplaatst. ■

Onze digicoaches zijn er voor jou

De digicoach staat voor jou klaar! De digicoach is het aanspreekpunt voor collega's die aan de slag willen met het verbeteren of uitbreiden van hun digitale vaardigheden.

Heb jij een vraag? Loop jij ergens tegenaan? Heb je hulp of ondersteuning nodig bij het gebruik van de computer, iPad, apps of technologische producten? Aarzel dan niet en zoek contact met een van onze digicoaches. Op de intranetpagina's van Noord en Zuid lees je wie de digicoaches zijn in jouw regio. ■

Contact

Je kunt bij de digicoaches terecht met alle vragen over werken met computers en digitale toepassingen via digivisionoord@visio.org of digivisiozuid@visio.org. Je kunt de digicoach ook persoonlijk benaderen.

Leuke apps voor cliënten

Graag brengen we een aantal apps onder de aandacht, waarvan wij denken dat deze leuk zijn voor veel cliënten. Natuurlijk is het erg persoonlijk of het aansluit bij de cliënt. Kom je er nog niet uit, neem dan contact op met een digicoach of een aandachtfunctionaris cliënt ICT bij jou in de buurt. Heb je zelf een leuke tip, we horen het graag via visiolab@visio.org

Snelweg sprookjes - Vier luisterverhalen om te luisteren wanneer er over de snelweg gereden wordt. De sprookjes passen zich aan de route aan. Je moet bijvoorbeeld bukken als je onder een viaduct door rijdt.

ColourCode - Gaat over kleuren, vormen, volgorde en rotatie. De afbeelding moet in de juiste volgorde nagebouwd worden. Er zijn vier verschillende niveaus van junior tot master.

Toca Hair Salon - Een eenvoudige app zonder gesproken taal waarbij je kapsels kunt knippen, föhnen, kleuren en versieren. Maak een foto van het eindresultaat. Er bestaan verschillende versies, waaronder een kersteditie.

Bas en Muis - Vier verschillende apps met verhalen van Bas en Muis. De verhalen worden voorgelezen als je op de toeter klikt. Helaas is het niet in te stellen dat dit automatisch gaat.

CVI Toddler Visio Eye Train - Het doel van deze app is om de verschillende functies van het visuele systeem te stimuleren. Het scherm van een tablet biedt een sterke visuele prikkel die de aandacht trekt.

Mijn rupsje nooitgenoeg AR - Richt de camera van de iPad op je tafel of de vloer en je ziet het rupsje verschijnen. De app werkt het beste in een goed verlichte ruimte en een vlak oppervlakte.

Finger Sparkles - Tik of veeg over het scherm om verschillende vormen en kleuren te laten verschijnen. Na een paar seconden verdwijnen het getekende weer.

Onni & Ilona: Vrolijke vormen - Maak de figuren door op de onderdelen te tikken of ze te slepen. Zie ze daarna tot leven komen in een animatie. Het helpt bij het ontwikkelen van de fijne motoriek.

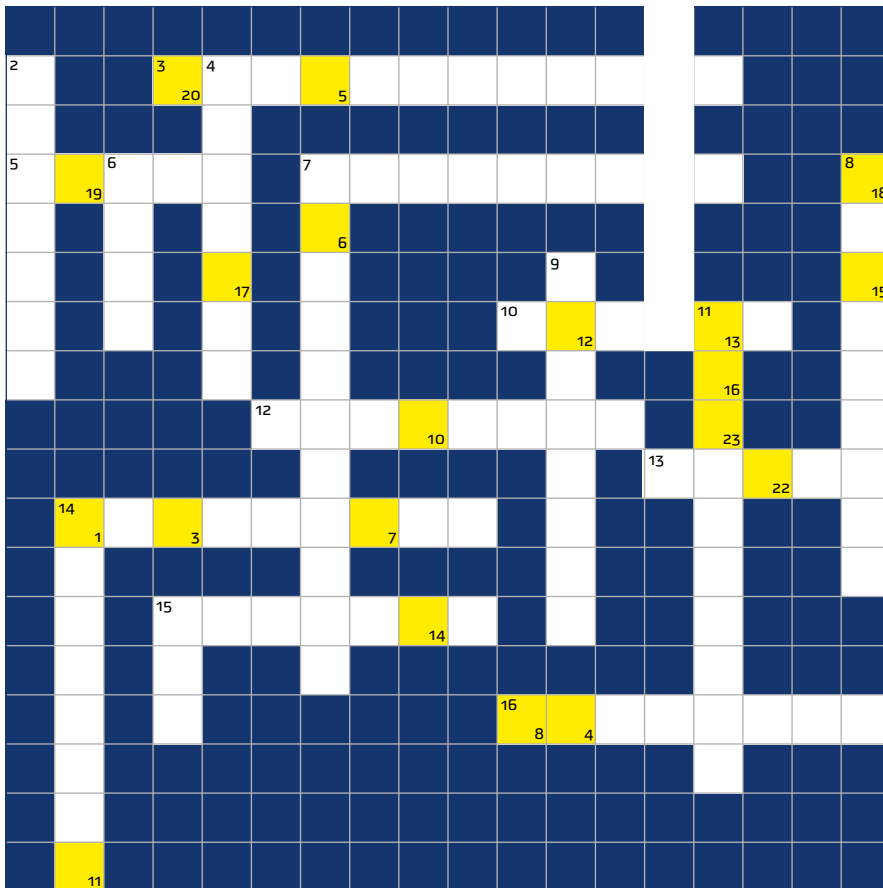

Muziek in de nacht - Ontwikkelt door Sherpa met als doel om cliënten met slaapproblemen te helpen. De app reageert op stemgeluid en speelt muziek naar keuze voor een bepaalde tijd.

Visual Countdown Timer - Voor mensen die het lastig vinden om te bepalen hoe lang een activiteit duurt of hoe lang het nog duurt voor de volgende activiteit begint. Naast plaatjes is er voor blinde mensen een tikkend geluid aan te zetten. ■

Puzzelen maar

Horizontaal

- 3 Slim kastje met vogelgeluid bij beweging
- 5 Programma om digitaal mee te vergaderen
- 7 Academie voor interne cursussen
- 10 Barcode die je kunt scannen met je telefoon
- 12 Plek waar je incidenten meldt
- 13 Dit krijg je als je zomaar op een linkje klikt
- 14 Iemand die helpt bij digitale vragen
- 15 Besturingssysteem voor smartphones
- 16 Sociale media waar Visio ook op zit

Verticaal

- 1 Sociaal internet van Visio
- 2 Programma waar je mails mee kunt lezen
- 4 Pilot van de slimme incontinentie
- 6 Hier kun je je loonstrookje bekijken
- 8 Project om de medewerkers te ondersteunen bij het digitaal vaardiger te worden
- 9 App waar je je uren en dienstrooster op bekijkt
- 11 Iemand die wegloopt voor digitale dingen
- 14 Andere naam voor slimme apparaten in huis
- 15 Arts en iets met privacy

Colofon

Het Zorg & Technologie magazine is een uitgave van Wonen & Dagbesteding en is bestemd voor medewerkers van het domein Wonen & Dagbesteding. De krant wordt digitaal ter informatie toegestuurd aan de ouders en wettelijk vertegenwoordigers van cliënten van Wonen & Dagbesteding. Een toegankelijke pdf verschijnt op de website van Koninklijke Visio.

Redactie:

Karin Audier, Ingen Kok, Paul Op het Veld

Eindredactie

Karin Audier

Fotografie: Fotostel, Groningen (Kristel Dallinga)

Volg ons op social media

Op de hoogte blijven van de mooie verhalen van Visio?
Volg Visio op social media!

Vul de puzzel in en stuur je oplossing naar visiolab@visio.org. Vijf gelukkigen ontvangen een leuk presentje. Houd dus intranet in de gaten! ■

Scan deze qr-code om de puzzel online te maken!

